

Nr 51.

Ankom till riksdagens kansli den 12 november 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv av vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven.

(2:a avd.)

I propositionen nr 52 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 25 oktober 1940, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna i statsrådsprotokollet omnämnda, med Degerfors Qvarnaktiebolag ingångna avtal om förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven, *dels ock* medgiva, att av anslaget till statens vattensfallsverk för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av den i avtalet överenskomna ersättningen tagas i anspråk ett belopp av högst 10,750 kronor.

Genom beslut den 22 december 1939 godkände Kungl. Maj:t avtal om förvärv av viss vattenrätt i Ren- och Degerforsarna samt i Kvarn- och Hemseleforsarna i Vindelälven. Genom detta förvärv disponerar kronan över sammanlagt 37.09 fallmeter av den till sammanlagt 49.4 meter enkel strand uppgående totala fallhöjden i förstnämnda strömfall. Genom godkännande av det nu underställda avtalet skulle kronans innehav i dessa forsar ökas med 5.72 meter enkel strand och sålunda komma att uppgå till sammanlagt 42.81 fallmeter.

Angående villkoren för kronans förvärv av ifrågavarande vattenrätt har *vattenfallsstyrelsen* i skrivelse den 17 oktober 1940 anfört, att det pris, för vilket kvarnbolagets andel i forsarna kunde förvärvas, uppginge till 10,750 kronor, varjämte vattenfallsstyrelsen finge förbinda sig att efter påbörjad utbyggnad av vattenfallen avgiftsfritt tillhandahålla bolaget ett kraftbelopp om sammanlagt 60 elektriska hästkrafter i och för fortsatt elektrisk drift av bolagets hittills med vattenkraft drivna kvarnanläggning. Värdet av frikraftleveransen beräknade styrelsen, i betraktande av att en utbyggnad av forsarna icke torde komma i fråga förrän om ungefär 30 år, till 200 kronor per hästkraft eller till sammanlagt 12,000 kronor. Per niomånadershästkraft motsvarade det betingade priset vid sådant förhållande omkring 17 kronor. Det pris, som erlades för den under år 1939 förvärvade vattenrätten i samma forsar, uppginge till 15 kronor per niomånadershästkraft. Detta pris vore sålunda något lägre, men med hänsyn till de kostnader, som för den framtida omläggningen av bolagets

kvarnanläggning för elektrisk drift komme att åsamkas bolaget, torde den något högre prissättningen vara motiverad.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Det nu framlagda förslaget till förvärv av viss vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven utgör ett led i vattenfallsstyrelsens strävan att för kronans räkning förvärva så stor andel som möjligt i de vattenfall, i vilka kronan förut är intresserad. Då köpeskillingen för nu ifrågavarande förvärv får anses godtagbar för kronan och då de övriga bestämmelserna i det villkorligt ingångna avtalet icke givit mig anledning till erinran, vill jag tillstyrka, att avtalet godkännes. Köpeskillingen, 10,750 kronor, torde lämpligen böra gäldas av anslaget till inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar. Med hänsyn till förutsättningarna för anslagets disposition läser emellertid riksdagens medgivande böra inhämtas. Därest förvärvet kommer till stånd, torde det sedermera få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta, att de av kronan genom avtalet förvärvade rättigheterna skola stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning.

Avtalet är förfallet, därest detsamma icke godkännes av Kungl. Maj:t före den 1 december 1940.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna det i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 25 oktober 1940 omnämnda, med Degerfors Qvarnaktiebolag ingångna avtalet om förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven;

b) medgiva, att av anslaget till statens vattenfallsverk för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av den i avtalet överenskomna ersättningen tagas i anspråk ett belopp av högst 10,750 kronor.

Stockholm den 12 november 1940.

På andra särskilda utskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Berling*, *Alfred Andersson*, *Friggeråker*, *Anderberg*, *Andersson* i Rixö, *von Heland*, *Sundberg*, *Bergman* och *friherre Beck-Früs*; samt

från andra kammaren: herrar *Svensson* i Grönvik, *Eriksson* i Stockholm, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Falkenberg, *Andersson* i Löbbo, *Ward*, *Bergström*, *Mårtensson*, *Carlström* i Södergården, *Staxäng*, *Pettersson* i Dahl och *Eriksson* i Frägsta.